

Datum

2024-05-13

Adress

August Palms Plats 1

Diarienummer

STK-2024-411

Yttrande

Till

Socialdepartementet

**Remiss Socialdepartementet - Ett samordnat
vaccinationsarbete (SOU 2024:2)
S2024/00096**

Yttrande

Kommunstyrelsen välkomnar som helhet förslagen till förbättrad samordning av vaccinationsarbetet i Sverige, men anser att vissa delar av förslagen i utredningen bör ses över och klargöras inför den fortsatta beredningen av ärendet och lämnar följande synpunkter.

Det är väsentligt att Sverige har ett samlat vaccinationsregister och att berörda kan få ut information därifrån. Det är vidare av stor betydelse att vid eventuellt kommande pandemier ha infört en ny paragraf som innebär att en smittsam sjukdom kan, om det finns särskilda skäl, omfattas av ett nationellt vaccinationsprogram även om kriterierna 1 och 2 inte är uppfyllda. Den föreslagna paragrafen i smittskyddslagen som ändrar lydelsen i texten så att det blir tydligt att barn i förskoleklass omfattas av kravet på elevhälsa och vaccinationer tillstyrks.

Kommunstyrelsen instämmer med utredningen om behovet av att utveckla det samlade vaccinationsarbetet och öka jämlikheten i införandet av vaccinationer och ställer sig därför positiv till utredningens förslag gällande dessa frågor. Kännedom om vilka vaccinationer en individ har kan vara grundläggande för om en individ till exempel ska förnya en vaccination.

Utredningen föreslår att vaccinationer som innefattas i nationella och regionala vaccinationsprogram ska ingå i vaccinationsregistret. Kommunstyrelsen välkomnar utvidgningen, vilket kan bidra till ett mer ändamålsenligt register. Däremot är förslaget om att staten kan frångå den ordinarie ordningen och ändra vilken huvudman som utför en vaccinering problematisk. Om kommunen ska bli ansvarig huvudman för en vaccinering krävs det att kommunen har anställda läkare. Detta på grund av att vaccinationer kan kräva läkarordination, men också på grund av att kommunen i dagsläget inte har kännedom om individers eventuella diagnoser vilket kan vara viktigt vid vaccinering av den enskilde för att förhindra ohälsa.

Då förslaget begränsar sig till skyldigheten att rapportera rörande vaccinationer som tillhandahålls inom ramen för dessa program och inte också inkluderar vaccinationer som erhålls privat från annan vårdgivare, kommer förslaget medföra att vaccinationsinsatser som görs inom t.ex. företagshälsovården eller insatser som riktas till specifika målgrupper, exempelvis vård- och omsorgspersonal, inte att kunna följas upp. Detta kan komma att hämma forskningen inom området samt försvåra möjligheterna att leverera heltäckande data till internationella jämförelser. Kommunstyrelsen anser att utredningen gärna hade fått beakta möjligheten att registrera alla vaccinationer oavsett syfte i ett register mer ingående, såsom det nationella läkemedelsregistret som innehåller uppgifter om alla läkemedel som hämtats ut mot recept på apotek.

Utredningen anför att den ekonomiska ersättningen framöver bättre bör avspegla hur stor andel av befolkningen som vaccineras i ett nationellt vaccinationsprogram. Man överväger att utveckla den nuvarande ordningen för den ekonomiska regleringen, med ”prestationsbaserade ersättningsmodeller.” Kommunstyrelsen menar att en modell med prestationsbaserad ersättning för vaccination inte enbart kan utgå från andelen vaccinerade i en region eller område, utan modellen behöver även ta hänsyn till demografiska och socioekonomiska förhållanden i befolkningen. Vissa grupper kan ha behov av mer omfattande motivations- och informationsinsatser, vilket kan motivera en högre ersättning.

Kommunstyrelsen vill påtala vikten av ett vaccinationsregister där vårdpersonal och den enskilde kan se samtliga vaccinationer. Kommunstyrelsen förstår att det inte är syftet med det nationella vaccinationsregistret, men anser att det skulle kunna bidra till en ökad hälsa och eventuellt ett minskat vårdbehov. Sverige står inför en utmaning med allt fler äldre personer och svårigheter både gällande kompetensförsörjning och finansiering av vården och omsorgen om äldre. Allt som kan bidra till att minska eller fördröja ett behov av vård och omsorg hos gruppen är därför av vikt. Vaccination kan bidra till detta och det finns anledning att övervägande görs om införandet av ett nationellt vaccinationsprogram även för äldre.

Utredningen föreslår att regioner ska erbjuda vaccinationer som ingår i nationella vaccinationsprogram enbart till de personer som omfattas av 8 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)(HSL), d.v.s. de som är folkbokförda i en viss region. Regionernas ansvar för hälso- och sjukvård är vanligen bredare. Regioner ska även erbjuda hälso- och sjukvårdsinsatser för personer enligt 8 kap. 2 § HSL, asylsökande och papperslösa som vistas i en region.

Frågan om vaccinationer är framför allt en fråga om folkhälsa. Om syftet med utredningsförslaget är en förenkling av procedurer i förhållande till nationella vaccinationsprogram anser kommunstyrelsen att alla personer som regionerna har ansvar för, såsom asylsökande, kan inkluderas i det nationella vaccinationsprogrammet i syfte att främja folkhälsan för hela den svenska befolkningen.

Ordförande

Katrin Stjernfeldt Jammeh

Sekreterare

Pamela Lindqvist